

Roger Bastida converteix el passeig de Gràcia en la gran novel·la del poder barceloní

© Maria Casas Llangués | Editorial Comar

El Premi Santa Eulàlia 2026 reconeix Passeig de Gràcia, una ambiciosa reconstrucció literària de més de dos segles d'història urbana

Roger Bastida ha guanyat la quarta edició del Premi Santa Eulàlia de novel·la de Barcelona amb *Passeig de Gràcia*, una obra monumental que ressegueix més de dos-cents anys d'història a través de tres nissagues —nobles, burgesos i obrers— i converteix l'artèria més emblemàtica de la ciutat en un personatge literari amb veu pròpia.

Convocat per Comanegra i Àfora Focus Edicions i dotat amb 25.000 euros, el guardó ha distingit per unanimitat una novel·la que el jurat defineix com una combinació d'alt vigor narratiu i valor historiogràfic. No és només la crònica d'un carrer, sinó la biografia del poder que l'ha modelat.

Tres famílies, una ciutat en transformació
L'obra articula el seu relat al voltant dels Castelljussà, aristòcrates que veuen en l'enderrocament de les muralles el símbol de la seva decadència; els Massanas, burgesos enriquits a Cuba gràcies al sucre i al tràfic d'esclaus; i els Farrés, família obrera que arriba a Barcelona per servir els nous rics. Les seves trajectòries s'entrellacen amb alguns dels grans episodis de la ciutat: la visita d'Isabel II, les bombes del Liceu, l'esclat modernista o el naixement del moviment obrer.

La novel·la arrenca el 1763 amb el naixement del futur marquès de Campo Sagrado, impulsor del passeig; i es tanca simbòlicament el 1990 amb el naixement del darrer membre de la família obrera. El seu nucli dramàtic, però, se situa entre 1854 i 1952: de l'enderroc de les muralles al final

del racionament de postguerra. És en aquest arc temporal on el passeig deixa de ser un camí de cabres per convertir-se en aparador del luxe, centre financer i escenari de conflictes socials.

Entre la ficció i l'assaig
Bastida no es limita a novel·lar el passat. Segons destaca el jurat, l'autor aconsegueix un equilibri notable entre la pura ficció i la inclusió de materials d'arxiu, amb una escriptura que integra fragments d'assaig, epístola o fins i tot cançó popular sense perdre mai el pols narratiu. El resultat és una obra híbrida que dialoga amb els debats contemporanis sobre memòria, desigualtat i model de ciutat. El passeig de Gràcia hi apareix com un escenari polièdric: dels Camps Elisis i els parcs d'atraccions del segle XIX a la consolidació de

l'illa de la Discòrdia; de les cases nobles i els palauets enjardinats a la seu de bancs, joieries i firmes d'alta costura. Personatges reals com Joan Maragall, Lluís Domènech i Montaner o la reina Maria Cristina hi desfilen al costat dels protagonistes ficticis, en una reconstrucció que evita el tòpic i aposta per la complexitat.

La biografia d'un carrer
Un dels grans encerts de la novel·la és entendre que un carrer no és només arquitectura ni postal turística, sinó la suma de les vides que l'habiten. *Passeig de Gràcia* es proposa rescatar les existències anònimes que han quedat als marges del relat oficial i construir, a partir de fragments de biografies reals, una família versemblant que sintetitza dues centúries de tensions socials.

© Maria Casas Llangués | Editorial Comanegra

